

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

Кафедра природничих та соціально-гуманітарних дисциплін

Силабус

навчальної дисципліни

«Економіка громадського здоров'я»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 229 «Громадське здоров'я»

Освітньо-професійна програма: 229 «Громадське здоров'я»

Вид дисципліни: вибіркова

Мова викладання: державна

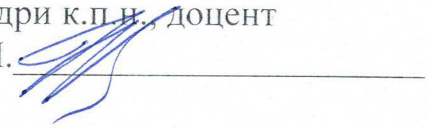
Форма викладання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
природничих та соціально-гуманітарних
дисциплін

Протокол №1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри к.п.н., доцент

Круковська І.М.

1. Загальні положення

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради прагне зберегти територію закладу місцем роботи та навчання для викладачів, співробітників і студентів, де немає будь-яких форм забороненої дискримінації та переслідувань. Якщо у вас є сумніви з приводу такої поведінки, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62) або куратора групи.

З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науковопедагогічних працівників інституту та студентів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та студентів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради».

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин студентами інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання студентами Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради дотримується стандартів, які сприяють повазі і людській гідності в освітньому середовищі, академічній доброчесності та професіоналізму. Сексуальні провини і насильство у відносинах в будь-якій формі суперечать місії і основним цінностям інституту, порушують політику інституту. Якщо ви, або хтось із ваших знайомих постраждав від сексуального насильства, переслідування або сексуальної експлуатації, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62).

2. Структура силабусу навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація про викладача

Назва дисципліни	ЕКОНОМІКА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
Викладач	Дмитрук Олена Василівна, доцент, кандидат економічних наук
Профайл викладача	http://zhim.org.ua/kaf_p_s_g.php
Контактний телефон	0674219604
E-mail:	dmutrukel@ukr.net
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	Консультації: Вівторок з 12.50 до 14.20 Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (0674219604), Skype, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30

2.2 Назва навчальної дисципліни

«Економіка громадського здоров'я»

2.3. Призначення навчальної дисципліни

Економіка громадського здоров'я – наука про організаційні та соціально-економічні відносини, які формуються у процесі задоволення потреб населення в послугах системи громадського здоров'я. Ключовими феноменами науки є «потреби людей в послугах» і «обмежені ресурси суспільства, галузі, системи громадського здоров'я». Втілення економічно обґрунтованих основних системних заходів з охорони громадського здоров'я, ефективних профілактичних технологій дозволить підвищити рівень здоров'я населення, зменшити потребу у витратах на медичне обслуговування населення та досягнути визначених суспільних цілей.

2.4. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є сформувати сучасні знання теоретичних основ економіки громадського здоров'я, а також уміння та навички аналізу економічної діяльності в галузі охорони здоров'я. А саме застосовувати такі форми і методи економічного управління системою громадського здоров'я, які дозволять підвищити ефективність її діяльності та забезпечити справедливий розподіл фінансових ресурсів, в т.ч. зменшити економічне навантаження на бюджет охорони здоров'я в цілому.

2.5. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Економіка громадського здоров'я» є:

- закласти теоретичну основу науки галузевої економіки: термінологія, закони, методи, принципи економічних взаємозв'язків, аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах сучасної системи охорони здоров'я;
- сформувати практичні навички використання економічних методів та технологій під час організації та оцінки діяльності системи громадського здоров'я та її складових елементів (суб'єктів видового ринку).

2.6. Формат навчальної дисципліни

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного (дистанційного) навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

2.7. Результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки магістра спеціальності «Громадське здоров'я» дана дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові):

- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я;
- здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації;
- здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність;
- здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів;
- здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я;
- здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я.

Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення дисципліни:

- оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень;
- визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я;
- формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду;
- розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації;
- здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я;
- визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи;
- презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

2.8. Обсяг та ознаки дисципліни.

Вид заняття	Кількість годин
-------------	-----------------

Лекції	14
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	32
Самостійна робота	44

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна/вибіркова
2020	2 -й	4-й	229 «Громадське здоров'я»	3/90	2	ПМК	Вибіркова

2.9. Політика навчальної дисципліни

Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін; Положення про дистанційне навчання, Положення про організацію освітнього процесу, Порядок ліквідації академічної заборгованості студентів, Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти, Положення про порядок створення та організацію екзаменаційної комісії, Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях науково-педагогічних, Положення про порядок проведення практики студентів, Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці для студентів, Положення про академічну мобільність, Положення про диплом з відзнакою, Положення про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти та ін.

2.10. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата,	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для	Форма діяльності	Матеріали	Література, інформ.	Завдання	Вага оцінки	Термін вико-
----------------	--	------------------	-----------	---------------------	----------	-------------	--------------

години, аудиторія	підготовки до модульного і підсумкового контролю)	(заняття) / формат		ресурси			нання
Модуль 1. Економіка громадського здоров'я							
Змістовий модуль 1. Економічна оцінка системи громадського здоров'я							
Згідно розкладу	<p>Тема 1. Економіка громадського здоров'я в умовах ринкових відносин. Підприємницька діяльність в системі громадського здоров'я.</p> <p>Поняття, предмет, мета, функції та завдання економіки громадського здоров'я. Напрями економічної оцінки здоров'я та досліджень економічних втрат капіталу здоров'я населення. Види ресурсів та процес їх використання в системі громадського здоров'я. Ринок медичних послуг. Асиметрична інформація і проблема невизначеності. Послуга системи громадського здоров'я та її характеристики. Законодавче регулювання підприємницької діяльності в системі громадського здоров'я. Перспективи розвитку приватного сектора в системі громадського здоров'я. Підприємницьке бізнес-планування. Державні гарантії захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.</p> <p><i>Самостійна робота:</i> Медико-демографічна ситуація в Україні: аналіз основних показників. Мета діяльності ЦГЗ в умовах ринку. Державні гарантії захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.</p>	Лекція	Презентація	1, с. 18-144; 5, с. 70-120; 6, с. 6-50; 203-214. 8, с. 4-7; с. 15-20. 18; 19; 27; 39.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
Згідно розкладу	<p>Тема 2. «Наукові основи економічного управління. Прогнозування та планування в системі громадського</p>	Лекція	Презентація	6, с. 244-258 8, с. 78-82 14, с. 280-337	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	<p>здоров'я». Сутність поняття «економічне управління». Зміст, мета, задачі, предмет, об'єкт, суб'єкт та функції економічного управління. Методи розв'язання завдань економічного управління. Необхідність економічних досліджень в охороні громадського здоров'я. Економічне управління як види планування. Загальноекономічний аспект планування в системі громадського здоров'я. Спеціальні методи економічного планування. Формування системи ключових показників. Зміст, завдання та способи прогнозування розвитку об'єкта управління у галузі громадського здоров'я. Основні завдання планово-економічного відділу ЦГЗ, як його структурного підрозділу. <i>Самостійна робота:</i> Етика економічного управління в системі громадського здоров'я. Прикладні аспекти стратегічного планування в сфері громадського здоров'я.</p>						
Згідно розкладу	<p>Тема 3. «Економічний аналіз в системі громадського здоров'я». Роль економічного аналізу в охороні здоров'я, його функції та завдання. Характеристика видів економічного аналізу. Технологія економічного аналізу. Оцінка витрат при проведенні економічного аналізу. Компоненти вимірювання економічної оцінки. Ефективність діяльності: поняття, види та критерії оцінки. Оцінка ефективності використання ресурсів в охороні здоров'я. Інтегрування</p>	Лекція	Презентація	4, с. 32-178. 6, с. 177-182. 7, с. 15-112. 13	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	<p>усіх видів ефективності в системі громадського здоров'я. Основні групи результатів реалізації програм і проектів. Фінансовий аналіз господарської діяльності: Дослідження фінансового стану підприємств системи громадського здоров'я. Форми фінансової звітності.</p> <p><i>Самостійна робота:</i> Види економічного аналізу за основними ознаками. Показники (формули) оцінки ефективності використання ресурсів в охороні здоров'я.</p>						
Згідно розкладу	<p>Тема 4. «Методологічні основи дослідження тягара хвороб. Значення результатів для системи громадського здоров'я».</p> <p>Мета та методи фармакоекономічного аналізу. Економічні наслідки непрацездатності, інвалідності та передчасної смерті населення для суспільства. Зміст показника «тягар хвороб». Провідні чинник ризику, що формують глобальний тягар хвороб в Україні. Показник QALY: визначення поняття та методика розрахунку. Показник DALY: визначення поняття та методика розрахунку. Динаміка втрат стандартизованих за віком років життя в Україні від передчасної смерті з поправкою на інвалідність з усіх причин. Основні причини втрати років життя в Україні внаслідок передчасної смертності та смертності з поправкою на інвалідність. Причини обмеженого використання показника DALY в Україні. Економічні</p>	Лекція	Презентація	5, 142-187. 6, с. 183-191. 19; 35; 40.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	<p>перспективи інвестування в профілактику та більш ефективну боротьбу із захворюваннями.</p> <p><i>Самостійна робота:</i> Основні завдання і функції Фонду соціального страхування України. Підстави для призначення та розрахунок допомоги по тимчасовій непрацездатності. Соціально-економічні функції МСЕК.</p>						
Згідно розкладу	<p>Тема 5. «Фінансування системи громадського здоров'я».</p> <p>Сутність фінансів та фінансування охорони здоров'я як системи. Економічні моделі фінансування та організації систем охорони здоров'я в різних країнах світу та Україні. Джерела фінансового забезпечення і фінансування системи громадського здоров'я в Україні. Методи фінансування закладів. Механізм бюджетного фінансування. Поняття кошторису. Поточні та капітальні видатки. Поняття фінансового плану КНП. Обов'язкові, грошові та розрахункові норми витрат. Недоліки механізмів державного фінансування. Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я. Механізм стратегічної закупівлі послуг у сфері громадського здоров'я.</p> <p>Системи оплати постачальників (надавачів) медичних послуг Заробітна плата, її структура та функції. Контрактні відносини в умовах ринкової економіки.</p> <p>Мета страхової медицини і медичного</p>	Лекція	Презентація	6, с. 52-85. 8, с. 67-88. 10; 12; 16; 21; 25; 29-32; 34.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	страхування. Страховий досвід медичного обслуговування в Україні та інших країнах світу. <i>Самостійна робота:</i> Стан та проблеми фінансування галузі охорони здоров'я в Україні. Страховий досвід медичного обслуговування в Україні та інших країнах світу.						
Згідно розкладу	Тема 6. «Маркетинг в системі громадського здоров'я: теоретичні основи». Теоретичні основи маркетингу: багатосторонність поняття, предмет, функції та завдання. Основні концепції управління маркетингом. Види маркетингу. Маркетинг послуг у сфері громадського здоров'я: основні характеристики. Фактори впливу на збут послуг. Види та технології маркетингу послуг у сфері громадського здоров'я. Концепція реалізації маркетингу на рівні медичного підприємства. Сегментування ринку. Стратегії маркетингу. Маркетингові системи на рівні медичного підприємства: інформаційна, засобів маркетингу, управління маркетингом. Процес маркетингових досліджень. Поняття кабінетних та польових досліджень. Способи збору маркетингової інформації в системі громадського здоров'я. Маркетингове середовище в системі громадського здоров'я та напрями його дослідження. Організаційна структура та контроль маркетингу. Причини затримки розвитку	Лекція	Презентація	3, с. 15-288. 6, с. 223-239. 8, с. 37-41. 9, с. 40-164. 11, с. 5-12; с. 88-138. 14, с. 344-355. 24, с. 66-77.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	<p>маркетингу в системі громадського здоров'я.</p> <p><i>Самостійна робота:</i> Особливості (моделі) маркетингу послуг. Мети за завдання маркетингу підприємства системи громадського здоров'я. Види маркетингу залежно від характеру попиту.</p>						
Згідно розкладу	<p>Тема 7. «Маркетинг в системі громадського здоров'я: функціональні стратегії»</p> <p>Завдання та структура маркетингової продуктової політики. Групи медичних послуг за складністю та обсягом. Рівні послуги, як продукту. Формування продуктового асортименту і номенклатури. ЖЦП. Особливості маркетингу на різних етапах ЖЦП. Економічна ефективність поліпшення якості продукції. Ціна як інструмент маркетингу, політика та процес ціноутворення. Собівартість медичних послуг. Цінові стратегії. Методи ціноутворення. Проблеми та особливості ціноутворення у системі громадського здоров'я. Збутова стратегія сервісного підприємства. Комунікації в охороні здоров'я. Поняття «медична комунікація». Політика маркетингових комунікацій. Інструменти маркетингових комунікацій та засоби їх поширення. Оцінка ефективності маркетингових комунікацій.</p> <p><i>Самостійна робота:</i> Стратегії ціноутворення. Порівняльна характеристика інструментів</p>	Лекція	Презентація	3, с. 292-384. 8, с. 59-65. 9, с. 165-206; с. 415-436; 15; 24; 26; 28.	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	маркетингових комунікацій. Закон України «Про рекламу».						
Згідно розкладу	<p>Тема 1. «Ринковий механізм та господарська діяльність суб'єктів господарювання. Підприємницька діяльність в системі громадського здоров'я. Методологія застосування».</p> <p>Задачі та методи економіки громадського здоров'я. Види використовуваних ресурсів, як ключові індикатори оцінки рівня охорони здоров'я. Порівняльна характеристика ресурсних показників з аналогічними показниками країн ЄС. Показники рейтингової оцінки стану здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я, як цільові орієнтири. Господарська діяльність суб'єктів господарювання на видовому ринку. Умови провадження господарської діяльності з медичної практики. Взаємодія параметрів ринкового механізму в галузі охорони здоров'я. Складові конкурентоспроможності послуг сфери громадського здоров'я. Технологія заснування власної справи. Структура та зміст розділів бізнес-плану. Ризики. Підприємницький успіх та культура бізнесу.</p>	Практичне заняття	Інструктивно - методичні матеріали до практичного заняття на тему: «Ринковий механізм та господарська діяльність суб'єктів господарювання. Підприємницька діяльність в системі громадського здоров'я. Методологія застосування».	1, с. 18-144; 5, с. 70-120; 6, с. 6-50; 203-214. 8, с. 4-7; с. 15-20. 19; 27; 33; 36; 38; 39, с. 221-241.	Самостійно опрацювати матеріал за переліком питань та виконати тестові і ситуаційні завдання за темою заняття.	8 балів	Згідно розкладу
Згідно розкладу	<p>Тема 2. «Практика застосування наукових основ економічного управління, прогнозування та планування в системі громадського здоров'я».</p> <p>Економічний потенціал підприємства</p>	Практичне заняття	Інструктивно - методичні матеріали до практичного заняття на тему: «Практика	6, с. 244-258 8, с. 78-82 14, с. 280-337. 39, с. 41-62.	Самостійно опрацювати матеріал за переліком питань та виконати тестові і	8 балів	Згідно розкладу

	<p>системи громадського здоров'я. Сутність і призначення аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку (чутливості). Методи здійснення аналізу. Методика визначення точки безбитковості. Формування системи ключових показників економічного управління. Збалансована система показників ефективності організації. Прогнозування та планування як етап нового циклу економічного управління в системі громадського здоров'я. Програми підтримки системи громадського здоров'я та джерела їх фінансування. Універсальний алгоритм планування профілактичних заходів в системі громадського здоров'я (цілі – дії-час-ресурси-досягнута мета).</p>		<p>застосування наукових основ економічного управління, прогнозування та планування в системі громадського здоров'я».</p>		<p>ситуаційні завдання за темою заняття.</p>		
<p>Згідно розкладу</p>	<p>Тема 3. «Практика застосування економічного аналізу в системі громадського здоров'я» Особливості економічного аналізу в охороні здоров'я. Компоненти вимірювання результатів втручань системи громадського здоров'я. Методика визначення коефіцієнтів медичної, соціальної, економічної ефективності діяльності. Інтегрування усіх видів ефективності в системі громадського здоров'я. Аналіз структури, руху, технічного стану та ефективності використання основних засобів. Аналіз використання ліжкового фонду. Оцінка ефективності використання робочого часу медичного обладнання. Ефективність</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Інструктивно - методичні матеріали до практичного заняття на тему: «Практика застосування економічного аналізу в системі громадського здоров'я»</p>	<p>4, с. 32-178. 6, с. 177-182; с. 191-200. 7, с. 15-112. 13; 20; 22.</p>	<p>Самостійно опрацювати матеріал за переліком питань та виконати тестові і ситуаційні завдання за темою заняття.</p> <p>Підготувати тези до 3-х ст. друк. тексту та презентацію за темою на вибір</p>	<p>8 балів</p> <p>ІДРС – 4 бали</p>	<p>Згідно розкладу</p>

	використання трудових ресурсів. Основні групи факторів, що впливають на фінансовий стан медичних установ. Основні прийоми аналізу фінансового стану підприємства. Методика визначення показників.				студента		
Згідно розкладу	<p>Тема 4. «Практична діяльність по визначенню тягара хвороб. Використання результатів для системи громадського здоров'я.</p> <p>Питання цінності здорового життя різних вікових груп як дискусійний показник у методиці визначення DALY. Перелік пріоритетних захворювань за критерієм DALY. Економічний інтерес суб'єкта господарювання та суспільства до проблеми тимчасової непрацездатності та передчасної смерті. Практика визначення економічних збитків від тимчасової непрацездатності. Оцінка рівня ефективності заходів, пов'язаних зі збільшенням тривалості життя населення, зниженням захворюваності та травматизму. Практика визначення економічних збитків від інвалідності. Практика визначення економічних збитків від передчасної смертності. Використання результатів для системи громадського здоров'я. Потенціал профілактичних заходів. Практика використання отриманих результатів для системи громадського здоров'я.</p>	Практичне заняття	Інструктивно - методичні матеріали до практичного заняття на тему: «Практична діяльність по визначенню тягара хвороб. Використання результатів для системи громадського здоров'я».	5, 142-187. 6, с. 183-191. 19; 35; 40.	Самостійно опрацювати матеріал за переліком питань та виконати тестові і ситуаційні завдання за темою заняття.	8 балів	Згідно розкладу
Згідно розкладу	<p>Тема 5. «Сучасні підходи до фінансування системи громадського</p>	Практичне заняття	Інструктивно - методичні матеріали до	6, с. 52-85. 8, с. 67-88. 10; 12; 16; 21;	Самостійно опрацювати матеріал за	8 балів	Згідно розкладу

	<p>здоров'я в провідних країнах світу та Україні. Практика застосування».</p> <p>Комплексний аналіз фінансування моделей систем охорони здоров'я в США, Франції, Німеччині, Великобританії та Україні. Джерела фінансування системи охорони здоров'я. Регламентація планування видатків та використання бюджетних коштів для надання послуг у сфері громадського здоров'я. Національна служба здоров'я України (НСЗУ) та її роль в системі громадського здоров'я. Порядок реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Механізм стратегічної закупівлі послуг у сфері громадського здоров'я. Страховий досвід медичного обслуговування в Україні.</p>		<p>практичного заняття на тему: «Сучасні підходи до фінансування системи громадського здоров'я в провідних країнах світу та Україні. Практика застосування»</p>	25; 29-32; 34.	<p>переліком питань та виконати тестові і ситуаційні завдання за темою заняття.</p>		
Згідно розкладу	<p>Тема 6. «Сучасні підходи до маркетингу в системі громадського здоров'я. Практика застосування».</p> <p>Моделі маркетингу послуг та їх адаптація до сфери громадського здоров'я. Особливості реалізації функцій маркетингу у системі громадського здоров'я. Внутрішній та зовнішній маркетинг послуг як процес. Застосування видів маркетингу залежно від характеру попиту. Модель поведінки споживача, фактори впливу на поведінку, очікування від медичного обслуговування. Процес маркетингових досліджень. Практика маркетингових досліджень ринку послуг сфери громадського здоров'я. Дослідження</p>	Практичне заняття	<p>Інструктивно - методичні матеріали до практичного заняття на тему: «Сучасні підходи до маркетингу в системі громадського здоров'я. Практика застосування»</p>	6, с. 223-239. 8, с. 37-41. 9, с. 40-164. 11, с. 5-12; с. 88-138.	<p>Самостійно опрацювати матеріал за переліком питань та виконати тестові і ситуаційні завдання за темою заняття.</p>	8 балів	Згідно розкладу

	поведінки споживача. Завоювання прихильності споживачів та побудова взаємовідносин з ними.						
Згідно розкладу	<p>Тема 7. «Практика застосування маркетингового інструментарію в системі громадського здоров'я»</p> <p>Специфіка формування продуктової політики підприємств сфери послуг. Чинники, що впливають на процес надання послуг. Методи розробки і аналізу процесу взаємодії споживача і виробника послуг. Матеріальні та нематеріальні складові послуги громадського здоров'я. Розробка цінової політики підприємств із врахуванням особливостей сфери діяльності. Цінові очікування пацієнтів. Довіра до цін. Задоволеність цінами. Збутова політика та варіанти каналів розподілу послуг. Питання місця розташування підприємства. Комунікаційна політика в сфері громадського здоров'я. Застосування інструментів маркетингових комунікацій для просування послуг профілактичної медицини.</p>	Практичне заняття	Інструктивно - методичні матеріали до практичного заняття на тему: «Сучасні підходи до маркетингу в системі громадського здоров'я. Практика застосування»	6, с. 223-239. 8, с. 37-41. 9, с. 40-164. 24, с. 66-77.	Самостійно опрацювати матеріал за переліком питань та виконати тестові і ситуаційні завдання за темою заняття.	8 балів	Згідно розкладу
Згідно розкладу	Підсумковий модульний контроль	Практичне заняття			Виконати завдання до ПМК	40 балів	Згідно розкладу

2.11. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: залік.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Цивільний захист» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної дисципліни, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Цивільний захист»

		ІДРС	ПМК	СУМА
	МОДУЛЬ 1			

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	4	40	100
8	8	8	8	8	8	8			
56									

Примітка: T1, T2...T6 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання студента відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	0-34

2.12. Рекомендована література

Базова:

1. Баєва О.В. Економіка та підприємництво в охороні здоров'я: навч. посіб. / О.В. Баєва, В.І. Чебан. – К. : Вид-во БДМУ, 2013. – 360 с.

2. Баєва О.В. Страхова медицина і медичне страхування: навч. посіб. / О.В. Баєва. – К. : ВД «Персонал», 2013. – 432 с.
3. Балабанова Л.В. Маркетинг: підруч. / Л.В. Балабанова. – Вид. 3-тє, перероб. і допов. – Київ : КНЕУ, 2015. – 543 с.
4. Вороненко Ю.В. Фінансовий менеджмент з основами економіки охорони здоров'я / Вороненко Ю.В., Пащенко В.М. : навч. посіб. – К. : Міжрег. вид. центр «Медінформ», 2014. – 544 с.
5. Громадське здоров'я: Підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузєва (та ін.) – Вид. 3. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 560 с.
6. Економіка охорони здоров'я: підруч. / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, В.В. Таран та ін. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 288 с.
7. Економічний аналіз використання ресурсів у системі охорони здоров'я / За заг. ред. проф. В.Д. Парія : навч. посіб. – Житомир: «Полісся», 2015. – 148 с.
8. Економіка охорони здоров'я: навч.-метод. посіб. Укл. : А.Г. Ахламов, Н.Л. Кусик. – Одеса: ОРІДУНАДУ, 2014. – 134 с.
9. Іванова Л. О. Маркетинг послуг : навчальний посібник / Л. О. Іванова, Б. Б. Семак, О. М. Вовчанська. – Львів : Вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2018. – 508 с.
10. Ліштаба Л.В. Сучасний стан та особливості фінансування сфери охорони здоров'я в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/6_2017/05.pdf
11. Крикавський Є.В. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. / Є. В. Крикавський, І.О. Дейнега, О.В. Дейнега, І.Ф. Лорві. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 380 с.
12. Руденко В.В Сучасний стан фінансового забезпечення охорони здоров'я в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/19_2018.ukr/170.pdf
13. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я : навч. посіб. / Н.Д. Солоненко. – К. : ДП «ВД Персонал», 2014. – 408 с.

Допоміжна:

14. Баєва О.В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я: навч. посіб. / О.В. Баєва. – К. : «Центр учбової літератури», 2008. – 560 с.
15. Визначення собівартості і ціноутворення в клінічній медицині (практичні рекомендації) – Дніпропетровськ: Центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України, 2010. – 28 с.
16. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році: Постанова КМУ України від 5 лютого 2020 р. № 65.
17. Економіка охорони здоров'я: навч. посіб. – 2-ге вид. перероб. і доп. / Під заг. ред. А. М. Мельникова. – М. : ГЭОТАР – Медіа, 2008. – 272с.
18. Камінська Т. М. Ринок медичних послуг: досвід теоретико-інституційного аналізу / Т.М. Камінська.– Х. : ВПП «Контраст», 2008. – 296 с.
19. Караєва Н.В. Кількісна оцінка макроекономічного збитку від втрат здоров'я населення / Н.В. Караєва // Наукові вісті нац. техн. ун-ту України. – 2004. –№ 5. – С.13-21.
20. Методика аналізу роботи лікувально-профілактичних закладів та оцінка рівня надання медичної допомоги населенню окремими спеціалістами. Методичні розробки. – К., 2010. – 30 с.

21. Методичні рекомендації щодо планування видатків та використання бюджетних коштів для надання медичної допомоги закладами охорони здоров'я (МОЗ України). – К., 2012. – 29 с.
22. Методика обрахунку кількості лікарняних ліжок у розрахунку на 10 тис. населення: Наказ МОЗ України від 01.02.2016 р. №51 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0269-16>
23. Надюк З.О. Ринок медичних послуг: роль держави у фінансуванні системи охорони здоров'я України / З.О. Надюк // Державне управління. – 2008. – №4 с. 100-103.
24. Пащенко В.М. Маркетинг медичних послуг / В.М. Пащенко // Главный врач. – 2006. – №6. – С.66-77.
25. Про внесення змін до основ законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 07.07.2011р. № 3611-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3611-17>.
26. Про ціни та ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
27. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Постанова КМУ від 2 березня 2016 р. № 285 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras>
28. Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування: Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1075 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-%D0%BF>
29. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти: Постанова Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1138-96-%D0%BF>
30. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF>
31. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016>
32. Про затвердження вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення: Постанова КМУ від 28 березня 2018 р. № 391 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-2018-%D0%BF>
33. Рейтингова оцінка стану охорони здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я України: Наказ МОЗ України від 31.05.2002 № 197 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/reiting_vcilomu2.html
34. Солдатенко О. Сучасний стан правового регулювання фінансування сфери охорони здоров'я України / О. Солдатенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/27.pdf>
35. Статистичний збірник «Заклади охорони здоров'я та захворюваність населення України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.pdf
36. Статистичний збірник Таблиці народжуваності, смертності та середньої очікуваної тривалості життя за 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/08/zb_tabl_nar_2018.pdf

37. Шомникова А.В. Ринок медичних послуг: проблеми ефективного використання маркетингового дослідження // А.В. Шомникова // Наукові праці НДФІ. – 2009. - №2. – С. 131-136.
38. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uiph.kiev.ua/2017.pdf>
39. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я: кол. монографія / За ред. О. В. Басвої та І. М. Солоненка. – К. : МАУП, 2007. – 374 с.
40. Центр громадського здоров'я МОЗ України: <https://phc.org.ua/>

Викладач _____

(підпис)